

PROJECTE LINGÜÍSTIC

PROJECTE LINGÜÍSTIC DE LA NOSTRA ESCOLA

1. Introducció	4
2. Marc Normatiu	5
3. Anàlisi del context sociolingüístic	7
3.1. Context social	7
3.2. Anàlisi sociolingüística del centre i l'entorn	8
3.2.1 Resultats proves externes	8
3.3. Competència lingüística del professorat	9
3.4 Places docents amb perfil professional de l'àmbit lingüístic	10
4. Oferta de llengües estrangeres	10
4.1 Primera llengua estrangera	10
4.2 Activitats extraescolars d'aprenentatge de llengües i cultures addicionals	11
5. Objectius	11
6. Criteris metodològics i organitzatius	12
6.1 Criteris generals	12
6.1.1 Metodologia de centre	12
6.1.2 Documents que regulen l'àmbit de llengües	13
6.2 Tractament integrat de llengües	13
6.3 Concreció de l'aprenentatge de les llengües	14
6.3.1 Llengua catalana	14
6.3.2 La llengua castellana	16
6.3.3 La llengua anglesa	17
6.3.4 Aprenentatge competencial de les llengües en un entorn multicultural i plurilingüe	18
6.3.5 Acollida de l'alumnat nouvingut	19
7. Recursos i accions complementàries	20

7.1 Menjador escolar i extraescolars	20
7.2 Llenguatge no sexista	20
7.3 Biblioteca escolar	20
7.4 Traductors lingüístics	21
8. Comunicació interna i relació amb l'entorn	22
9. La formació i l'acreditació lingüística del professorat	22
10. Revisió i actualització del Projecte Lingüístic	23
11. Dades sol·licitades per Inspecció, revisió de projectes lingüístics	24

1. Introducció

El Projecte Lingüístic forma part del Projecte Educatiu de la nostra escola. És l'instrument que recull els acords bàsics i concreta l'aplicació de les propostes educatives relatives a la comunicació i a l'ensenyament i aprenentatge de les llengües al nostre centre.

Què ens porta a la creació del nou projecte lingüístic de centre?

1. La realitat lingüística de l'alumnat i famílies del centre ha canviat substancialment ampliant la diversitat i riquesa idiomàtica referent a les primeres llengües (maternes), i essent la llengua catalana l'L2 o l'L3.
2. Perquè entenem la llengua com a vehicle de comunicació i convivència, i en concret la llengua catalana com a nexa d'unió entre la gran diversitat lingüística del nostre centre.
3. Perquè volem incorporar un nou enfocament envers el tractament de les llengües a l'escola: incorporant les bases del plurilingüisme al concepte d'immersió lingüística desenvolupat fins al moment.
4. Perquè l'aprenentatge de la llengua és transversal duent-se a terme en totes les àrees curriculars.
5. Perquè el tractament de les llengües hauria de ser lineal i coherent al llarg de l'escolarització intentant mantenir una continuïtat entre els diferents cicles.
6. Perquè el tractament de les llengües requereix una visió conjunta de tot l'equip de centre, analitzant i reflexionant sobre la pràctica educativa i concretant de noves estratègies d'actuació.
7. Pel fet que hem d'aprofitar la gran diversitat lingüística de l'escola com a font d'aprenentatge i fer-la visible.
8. A crear un projecte lingüístic obert i revisable en tot moment, per tal d'incorporar-hi les noves necessitats del centre, sempre tenint en compte les possibles noves directrius i normatives.

2. Marc Normatiu

A l'hora de definir el projecte lingüístic de centre s'han tingut en compte les directrius enviades pel Departament d'Educació d'acord amb el que queda reflectit a l'Estatut, la Llei de Política Lingüística... fent especial èmfasi a la Llei d'Educació 12/2009, de 10 de juliol, d'educació, parant una especial atenció als següents articles:

Article 10. Dret i deure de conèixer les llengües oficials

1. Els currículums han de garantir el ple domini de les llengües oficials catalana i castellana en finalitzar l'ensenyament obligatori, d'acord amb el Marc europeu comú de referència per a l'aprenentatge, l'ensenyament i l'avaluació de les llengües.

Article 15. Programes d'immersió lingüística

1. El Departament, per tal que el català mantingui la funció de llengua de referència i de factor de cohesió social, ha d'implantar estratègies educatives d'immersió lingüística que n'assegurin l'ús intensiu com a llengua vehicular d'ensenyament i d'aprenentatge. La definició d'aquestes estratègies ha de tenir en compte la realitat sociolingüística, la llengua o les llengües de l'alumnat i el procés d'ensenyament del castellà.

2. Els centres han d'adaptar els horaris lectius a les característiques dels programes d'immersió lingüística, tenint en compte el nombre d'hores de les àrees lingüístiques que s'hagin d'impartir al llarg de l'etapa.

Fent referència al marc normatiu actual, decret 119/2015, de 23 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària on es despleguen els currículums, s'explicita el següent:

Article 4 del decret 119/2015: règim lingüístic

2. Els centres estableixen en el projecte lingüístic, que s'ha de concretar a partir de la realitat sociolingüística de l'entorn, els criteris per a l'ensenyament i aprenentatge de les llengües i per al seu tractament i ús, els criteris per a la implementació d'estratègies orientades a l'adquisició de la competència plurilingüe dels alumnes, les mesures per fomentar l'estudi de llengües no curriculars i d'altres cultures presents en la comunitat educativa i els criteris per a l'acollida personalitzada de l'alumnat nouvingut.

3. En acabar l'ensenyament obligatori, el sistema educatiu a Catalunya ha de garantir que tot l'alumnat, independentment del seu origen lingüístic familiar, tinguin un ple domini de les dues llengües oficials i el coneixement de, com a mínim, una llengua estrangera amb l'objectiu que assoleixin les competències bàsiques que s'estableixen en el Marc europeu comú de referència per a les llengües. Els centres podran oferir opcionalment, la introducció d'una segona llengua estrangera.

4. La implantació d'estratègies educatives d'immersió lingüística s'ha d'ajustar al que estableix la Llei d'educació.

Segons el recent document de la Generalitat de Catalunya (abril de 2018), El model lingüístic del sistema educatiu de Catalunya L'aprenentatge i l'ús de les llengües en un context educatiu multilingüe i multicultural aquest especifica:

El Govern de Catalunya dissenya la política lingüística educativa amb l'objectiu de dotar el conjunt d'alumnes d'una competència sòlida-basada en el domini de la llengua vehicular, el català i/o l'occità, com a garantia d'equitat i de qualitat educativa, i en el desenvolupament del plurilingüisme de l'alumnat-que els permeti desenvolupar-se i actuar en la societat on viuen i en l'entorn global, i disposar de les habilitats lingüístiques i cognitives que requereixen les noves necessitats del mercat laboral.

La llengua vehicular de l'aprenentatge i d'ús habitual a l'escola és el català i, en els contextos, com el nostre, en què l'alumnat és majoritàriament no

catalanoparlant, s'incorporen les estratègies metodològiques pròpies dels programes d'immersió lingüística.

3. Anàlisi del context sociolingüístic

3.1. Context social

L'escola Malagrida és un centre públic d'Educació infantil i primària que va iniciar la seva activitat l'any 1932.

El centre està situat al barri de l'Eixample Malagrida i acull, majoritàriament, alumnat dels barris de L'Eixample Malagrida, Pequín, Desemparats, Grup del Triai i una part del Barri Vell.

L'escola es caracteritza per tenir una gran diversitat i riquesa cultural i lingüística. Actualment, al centre hi trobem 27 nacionalitats, tot i que el nombre pot fluctuar en funció de les noves arribades o marxades que hi pugui haver. Per altra banda, el centre ha estat definit pel departament d'educació com a centre de màxima complexitat (CMC). Aquesta definició s'obté a partir de l'anàlisi dels barems socioeconòmics familiars, culturals, d'estudis... El context social fa que l'escola, cada vegada més, ha d'atendre no només l'alumnat amb necessitats específiques derivades de necessitats educatives especials o de trastorns d'aprenentatge, sinó que també ha de fer front a aquelles necessitats derivades de situacions de risc social.

El centre, conscient de la realitat i les necessitats, desenvolupa un projecte global centrat en la música, on el replantejament general de la línia pedagògica, ens va portar a formar part dels 30 centres de la Mostra Representativa d'Escola Nova 21 i en l'actualitat formem part del Laboratori de Transformació Educativa del Departament, com a centre avançat.

Havent viscut el confinament arran de la pandèmia s'han agreujat situacions de dificultats de manera acusada, per un nombre molt important de famílies en una

situació social desfavorida. La coordinació de docents i serveis ha estat crucial per fer una bona detecció i intervenció sobre casos.

3.2. Anàlisi sociolingüística del centre i l'entorn

Tal com s'ha comentat en el punt anterior, el centre es caracteritza per tenir una gran diversitat i riquesa lingüística, comptabilitzant fins a 27 nacionalitats diferents.

Davant aquesta realitat constatem que la majoria dels infants de l'escola inicien l'escolarització sense conèixer la llengua catalana essent aquesta la 2a o 3a llengua d'ús per part de l'alumnat.

Cal especificar, però que la llengua catalana és la llengua de comunicació i interacció entre iguals, essent la frontissa que uneix aquesta diversitat i riquesa lingüística.

Pel que fa a les famílies, tenim la sensació que hi ha hagut un descens de famílies que fan ús del català i que com a llengua d'ús i comunicació a l'escola incorporen abans el castellà que el català.

Per altra banda, una dificultat afegida és que en moltes ocasions desconeixem quin és el nivell de competència de l'alumnat i les famílies amb la seva L1. Un nivell baix en les llengües maternes pot comportar nivells menors d'adquisició en les llengües que s'aprenen a posteriori.

3.2.1 Resultats proves externes

Per avaluar l'aprenentatge de les llengües al centre s'han pres com a referència les proves de competències bàsiques que es realitzen de manera anual i també proves d'avaluació internes i/o seguiment dels resultats educatius, en els diferents nivells educatius que correspongui, segons les directrius i les normatives vigents. Analitzant aquests resultats ens adonem que la mitjana del centre de llengua catalana i castellana està per sota de la mitjana Catalana. Per altra banda, els resultats de llengua anglesa es troben per sobre la mitjana de Catalunya.

	Resultat del centre (mitjana 2019 i 2021¹)	Resultats Catalunya (mitjana 2019 i 2021)
Llengua catalana	83,55% de l'alumnat que assolixen la competència lectora. 41,9% d'alumnat amb resultats alts.	89,75% de l'alumnat que assolixen la competència lectora. 47,55% d'alumnat amb resultats alts.
Llengua castellana	73,35% de l'alumnat que assolixen la competència lectora. 33,3% d'alumnat amb resultats alts.	89,8% de l'alumnat que assolixen la competència lectora. 42% d'alumnat amb resultats alts.
Llengua anglesa	79,55% de l'alumnat que assolixen la competència lectora. 45,25% d'alumnat amb resultats alts.	78,15% de l'alumnat que assolixen la competència lectora. 43,25% d'alumnat amb resultats alts.

3.3. Competència lingüística del professorat

Tots els professionals que treball als centres educatius catalans han de tenir la titulació requerida i han d'acreditar, en la forma que determini el reglament, el domini de les dues llengües oficials de tal manera que siguin competents per fer-ne ús, tant de manera oral com escrita, en l'exercici de la funció docent.

De manera general l'equip docent emprarà el català tant en les activitats d'ensenyament i aprenentatge com en l'àmbit general de centre, ja que aquesta és la llengua del centre.

Pel que fa al domini de la llengua estrangera, concretament l'anglès, els i les professionals que intervenen en aquest camp tenen acreditades les competències en aquest idioma.

¹ A causa de la COVID-19 l'any 2020 no es van poder avaluar les competències bàsiques amb normalitat.

3.4 Places docents amb perfil professional de l'àmbit lingüístic

En el marc del Projecte Educatiu de centre s'ha definit un lloc de treball docent específic amb perfil professional relacionat amb l'àmbit lingüístic:

Perfil professional en llengua estrangera AICLE (anglès): l'objectiu principal d'aquest perfil és vetllar per augmentar la competència lingüística de l'alumnat en una llengua estrangera mitjançant l'aplicació d'una metodologia d'ensenyament i aprenentatge integrat de contingut i llengua, d'acord amb el projecte lingüístic del centre.

4. Oferta de llengües estrangeres

4.1 Primera llengua estrangera

El centre ofereix l'anglès com a primera llengua estrangera i es treballa des dels primers cursos d'educació infantil, des d'I4.

Educació infantil

Hi ha un/a especialista de llengua anglesa que és l'encarregat/da de fer una hora setmanal amb tots els grups d'aquesta etapa. Es treballa a nivell oral a través de contes, cançons, jocs i altres dinàmiques.

Educació primària

Es garanteixen com a mínim dues sessions de llengua anglesa setmanal i se segueixen les orientacions de l'àmbit de llengües i de l'àrea de llengua estrangera de cada cicle del DECRET 119/2015, de 23 de juny, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària.

En aquesta etapa, a més de les competències orals ja introduïdes a educació infantil, es comencen a treballar altres habilitats relacionades amb les competències escrita i lectora.

4.2 Activitats extraescolars d'aprenentatge de llengües i cultures addicionals

L'AFA del centre ofereix dues extraescolars relacionades amb l'aprenentatge de les llengües:

- **Extraescolar de biblioteca:** Va adreçada a tot l'alumnat del centre i té una durada d'una hora setmanal.
- **Extraescolar d'anglès:** Va adreçada a l'alumnat d'I4 fins als de 6è. Té una durada de dues hores setmanals i s'organitzen diferents grups segons l'edat dels infants.

5. Objectius

Els principals **objectius del projecte lingüístic** són:

- Reforçar l'ús de la llengua catalana al centre com a llengua vehicular i d'aprenentatge.
- Donar coherència al tractament de les llengües al centre (llengua catalana, llengua castellana i llengua anglesa), definint criteris pedagògics, metodològics i organitzatius.
- Posar de manifest la importància de les llengües maternes en el desenvolupament i aprenentatge de les altres llengües.

Pel que fa als **objectius d'aprenentatge i ús de la llengua** aquests venen determinats per currículum, entre els quals volem ressaltar:

- Desenvolupar la competència lingüística per preparar l'alumnat per créixer i participar en diferents contextos emmarcats en una societat plural, plurilingüe i pluricultural del segle XXI.
- Dotar a l'alumnat d'eines per tal que siguin capaços d'emprar el llenguatge per construir coneixement.

- Fer un ús eficaç i ètic del llenguatge, essent respectuosos amb la diversitat, fomentant la col·laboració i la convivència inclusiva, pacífica i democràtica, prevenint qualsevol mena de violència i conflicte.

6. Criteris metodològics i organitzatius

ç6.1 Criteris generals

6.1.1 Metodologia de centre

Metodologia de centre	
Des del centre es desenvolupen diverses metodologies que fomenten la personalització de l'aprenentatge i la múltiple representació. Les tres llengües d'aprenentatge són presents en cadascun d'aquests espais de treball i cadascuna de les àrees es considera bàsica en el desenvolupament de la competència lingüística de l'alumnat.	
Teixit d'aula	Espai en gran grup que s'utilitza per a la introducció de nous sabers relacionats amb les competències específiques de cada àrea. En les hores de teixit d'aula s'utilitzen les llicències digitals de Baula, o de l'editorial que es consideri, en les àrees de llengua catalana i castellana. Pel que fa a l'àrea de llengua anglesa comptem amb la llicència digital de <i>Koala text</i> com a material de suport a la docència.
Ambients d'aprenentatge /Taller	Els ambients d'educació infantil i/o els tallers a educació primària són diferents espais d'aprenentatge, de relació i comunicació on a partir de diferents propostes els infants poden actuar, observar, experimentar, construir, inventar, imaginar, compartir, relacionar-se, emocionar-se... i interactuar amb els altres.
Espai 3	Els <i>Espai 3</i> representen un tipus de treball per racons que són una estratègia organitzativa que permet donar resposta a la diversitat d'interessos, de capacitats i de ritmes d'aprenentatge de cada nen/a. Permet flexibilitat en el treball dels nens/es, a partir de les propostes d'activitats: aprenen a observar, explorar, manipular, experimentar, descobrir, crear... Es duu a terme a educació infantil i primària.
Treball per projectes	El treball per projectes es realitza tant a primària com a infantil. El treball per projectes genera situacions de treball on l'alumnat, a partir d'un plantejament inicial i dels seus coneixements previs, pot efectuar processos d'investigació a través de fonts diverses i relacionar-los amb el que ja saben.

6.1.2 Documents que regulen l'àmbit de llengües

Document	Què inclou?
Pla lector	Inclou el funcionament del pla lector diari; la seva temporització, l'organització de les sessions i els objectius d'aquestes.

6.2 Tractament integrat de llengües

En el marc d'aquesta societat plural, multicultural i plurilingüe i davant la gran diversitat lingüística que caracteritza el centre, la llengua catalana de comunicació i interacció entre iguals. És la llengua catalana la que uneix i acosta cultures, llengües, coneixement..., convertint-se en la llengua vehicular de l'escola i la llengua principal curricular de les situacions d'ensenyament-aprenentatge.

El castellà, com segona llengua oficial, és llengua curricular d'aprenentatge i de comunicació, en especial d'aquelles situacions familiars i/o d'alumnat que ho requereixin per a una millor comprensió i entesa.

I la llengua anglesa, és la primera llengua estrangera d'aprenentatge de l'escola, i igual que la llengua castellana, esdevé i és llengua de comunicació amb determinats alumnes i les seves famílies.

És per això que el tractament de les llengües al centre és el següent:

- El català és la llengua de comunicació, interacció i alhora la llengua vehicular d'aprenentatge entre iguals.
- El castellà és considerada com a una L2; s'inicia la seva sistematització a nivell oral a partir de 1r de primària.
- L'anglès és considerada com a una L3 i s'inicia la seva sistematització a partir de 1r de primària, tot i que es fa una primera aproximació a partir de I4. En aquelles situacions que ho requereixin també és llengua de comunicació.
- Llengües d'origen: són considerades com a riquesa lingüística escolar i

com a pont i estratègia d'intercomprensió entre les llengües escolars.

Cal dir que la consideració de les llengües com a L1, L2 i L3, és amb relació al projecte educatiu de centre i com a escola catalana. Aquesta consideració, segons la realitat de cada alumne/a, és variable, ja que per a un alumne/a l'L1 pot ser el castellà o bé l'anglès i com a tal el centre tenim l'obligació de donar-li l'atenció i el tractament que li pertoca.

Per tant, depenent de la realitat de cada alumne/a, l'L1, l'L2 i l'L3, serà considerada i tractada diferent entre ells/es.

El tractament integrat de les llengües requereix un plantejament global i conjunt en l'ensenyament de les diferents llengües. L'ensenyament-aprenentatge d'aquestes implica fer-ho de forma competencial tot facilitant-ne els usos en contextos reals, vivencials i significatius. Uns contextos els quals hem d'anar fent cada vegada més transversals, integrats, connectats, complementaris entre si i abolint cada vegada més la fragmentació i desconexió d'aquests. Així doncs, hem de fer que l'aprenentatge d'una llengua sigui facilitadora d'una altra; que l'aprenentatge d'un aspecte concret de la llengua sigui transferible i comparable amb la d'una altra llengua buscant semblances, diferències... Partint de les estratègies comunicatives i d'aprenentatge adquirides en la 1a llengua s'adquireixen les de les altres llengües a través de la interacció entre elles, i on l'alumnat pot desenvolupar l'alternança entre llengües.

6.3 Concreció de l'aprenentatge de les llengües

6.3.1 Llengua catalana

La llengua catalana és la llengua principal d'interacció i comunicació a l'escola, essent frontissa entre la diversitat lingüística i cultural que ens caracteritza. La gran diversitat cultural i lingüística de l'escola, essent al voltant d'un 75% l'alumnat que no té la llengua catalana com a 1a llengua, requereix que aquesta sigui la llengua de cohesió entre tot l'alumnat i la comunitat educativa de l'escola.

L'ensenyament-aprenentatge de la llengua catalana

Donem a l'ensenyament de les llengües un enfocament metodològic marcadament competencial que afavoreixi, sobretot l'expressió oral i escrita i també la comprensió lectora. Prioritzem, doncs, la funcionalitat de la llengua.

	Enfocament	Activitats de centre
Llenguatge Oral	És la base de l'aprenentatge de la llengua. L'objectiu principal és posar a l'infant en contacte amb la nova llengua mitjançant la competència comunicativa tot desenvolupant-la en un espai contextualitzat i vivencial.	- La contextualització de situacions, com a facilitadors d'experiències i vivències i conseqüentment com a generadors d'habilitats conversacionals i de comunicació entre iguals i entre infant-adult. - Treball de consciència fonològica. - L'estructuració mental, coherent i correcte, del missatge de l'alumnat per fer-ne una bona comunicació. - Ambient lingüístic (EI) - Exposicions orals dels projectes. - Enrola't (CS)
Llenguatge Escrit	Aquesta manté una relació molt directa amb el domini de la llengua oral. La llengua escrita és present a totes les aules des del 2n cicle d'infantil, però pren responsabilitat directa amb els infants quan aquests mostren un bon domini de la llengua oral i quan mostren la necessitat d'expressar de forma diferent el que fins en el moment expressaven de forma oral, i ho volen fer de forma escrita. Així doncs, iniciem i despleguem el procés lectoescriptor en les primeres etapes. Tot i que l'avaluació d'aquest no es comença fins a l'etapa d'educació primària.	- Iniciació al llenguatge escrit. - Jocs florals. - Treball de tipologies textuais. - Pla lector - Participació en el programa d'autors a les aules, a través del qual l'alumnat coneix l'escriptor/a d'un llibre treballat prèviament. - Taller lingüístic

6.3.2 La llengua castellana

L'ensenyament-aprenentatge de la llengua Castellana		
Donem a l'ensenyament de les llengües un enfocament metodològic marcadament competencial que afavoreixi, sobretot l'expressió oral, l'escrita i també la comprensió lectora. Prioritzem, doncs, la funcionalitat de la llengua.		
	Enfocament	Activitats de centre
Llenguatge Oral	L'objectiu principal, igual que amb la llengua catalana, és posar a l'infant en contacte amb la nova llengua mitjançant la competència comunicativa tot desenvolupant-la en un espai contextualitzat i vivencial.	- La contextualització de situacions, com a facilitadors d'experiències i vivències i conseqüentment com a generadors d'habilitats conversacionals i de comunicació entre iguals i entre infant-adult. - L'estructuració mental, coherent i correcta, del missatge de l'alumnat per fer-ne una bona comunicació.
Llenguatge Escrit	Igual com passa amb la llengua catalana, amb el castellà també existeix una relació molt directa amb el domini de la llengua oral. Cal tenir en compte que la realitat multicultural i plurilingüe de l'escola, requereix un treball més exhaustiu quan entrem en l'anomenat llenguatge acadèmic, ja que aquest cada vegada va agafant més complexitat i descontextualització i implica relacions cognitives més elevades. Sovint aquest llenguatge acadèmic va lligat a continguts d'àrees no lingüístiques, fet que ens confirma de nou la necessitat del tractament de les llengües des de totes les àrees curriculars i no exclusivament de la de llengua.	- Treball de consciència fonològica. - Treball de tipologies textuais. - Pla lector - Participació en el programa d'autors a les aules, a través del qual l'alumnat coneix l'escriptor/a d'un llibre treballat prèviament. - Taller lingüístic

6.3.3 La llengua anglesa

La llengua anglesa, tal com ja s'ha explicat anteriorment, és la 1a llengua estrangera d'aprenentatge, tot i que contemplant el context sociolingüístic de centre, aquesta és entesa i tractada com a L1, L2 o L3.

L'ensenyament-aprenentatge de la llengua anglesa		
Els primers cursos ens centrem en l'aprenentatge oral de la llengua anglesa. A partir de CM l'expressió escrita i la comprensió lectora prenen més importància.		
	Enfocament	Activitats de centre
Llenguatge Oral	En l'àmbit oral, la llengua anglesa és present al centre des d'I3 fins a 6è. En les primeres edats pren un valor més de comunicació i es busca la interrelació amb el treball desenvolupat a l'aula en altres àrees curriculars (contextualització).	- Adquisició d'estructures orals mitjançant: rutines, cançons, ritmes, contes, jocs... - Tallers en anglès a través de la metodologia AICLE. - Anglès oral a educació Infantil.
Llenguatge Escrit	L'aprenentatge de la llengua anglesa comença la seva sistematització a partir de primer de primària. Tot i això, el llenguatge escrit pren una importància més important a partir de 3r en què s'inicia l'aprenentatge d'estructures gramaticals.	- Tallers en anglès a través de la metodologia AICLE. - Pla lector (CM i CS)

6.3.4 Aprenentatge competencial de les llengües en un entorn multicultural i plurilingüe

Educació Infantil

La realitat del centre, ha comportat que al llarg dels anys s'hagi anat replantejant el treball de llengua. Una gran part de l'alumnat que inicia l'escolaritat al centre, a I3 i també a altres nivells educatius, no han assistit a la Llar d'Infants i no tenen la llengua catalana com a materna, ni tan sols com a L2.

És per això que al llarg de l'Educació Infantil i tenint en compte la línia d'escola s'utilitzen metodologies de caràcter obert per fomentar la participació i un aprenentatge contextualitzat de la llengua catalana i progressivament la introducció de l'L2 i L3. El docent és un model lingüístic primordial en aquesta etapa per tal d'afavorir l'aprenentatge de la llengua catalana, com també ho són els mateixos companys d'aula que tenen el català com a primera llengua i els altres companys d'altres nivells que ja mostren un millor domini d'aquesta.

El treball de la llengua oral, tant pel que fa a l'expressió com a la comprensió, és l'eix central a desenvolupar a I3; pel que fa a I4 es continua apostant fortament per al domini d'aquesta iniciant un treball més exhaustiu i específic de consciència de la llengua, anant més enllà de l'acte de comunicar. I pel que fa a P5 es consolida tot el treball dut a terme als nivells anteriors i es posa en marxa el procés lectoescriptor pròpiament dit.

Paral·lelament a aquest treball que es realitza en llengua catalana a tot el cicle d'infantil, a I4 s'introdueix la llengua anglesa. Es fa de forma oral i lúdica a partir de cançons, jocs i contes i altres activitats d'aquest tipus de format.

Així doncs, les diferents situacions d'aprenentatge són:

- Hàbits i rutines diàries (iniciant-les amb petites consignes i es van ampliant al llarg dels 3 cursos d'infantil).
- Espais de treball
- Ambients de treball
- Projectes
- Estones d'esbarjo al pati i altres situacions d'aprenentatge

Educació Primària

A primària es continua amb el treball oral per tal de millorar aquesta competència lingüística. Al mateix temps aquesta millora ens ajuda en el treball de la comprensió lectora. Per consolidar aquests aprenentatges fem ús de diferents estratègies:

- Diques la teva
- treball sistemàtic català anglès i castellà compaginat amb espai 3.
- tallers
- projectes
- projecte GEP
- biblioteca escolar
- llengua a través del projecte som música

6.3.5 Acollida de l'alumnat nouvingut

El centre compta, normalment, amb una dotació d'aula d'acollida, tot i que depèn del nombre d'alumnat que s'incorpora al centre que dictamina si correspon la dotació o no. La docent encarregada d'aquest recurs, conjuntament amb els i les referents de les tutories, s'encarreguen de fer l'acollida de l'alumnat nouvingut.

El recurs de l'Aula d'Acollida està destinat als alumnes nouvinguts que s'han incorporat al sistema educatiu català en els darrers 24 mesos (o 36 en casos de cultures amb una llengua que no provingui del llatí). Aquest recurs és prioritari per l'alumnat que s'incorpora a partir del 3r nivell de l'etapa primària. Un cop superat el període d'atenció a l'Aula d'Acollida, els infants reben suport lingüístic específic a dins l'aula.

Es tracta d'un recurs flexible, es valora periòdicament i de manera coordinada entre diferents professionals (mestres d'aula d'acollida, d'educació especial, tutors...) l'assistència de l'alumnat a l'aula d'acollida.

La llengua d'acollida de l'alumnat, sigui quina sigui la seva procedència, és el català.

7. Recursos i accions complementàries

7.1 Menjador escolar i extraescolars

La llengua vehicular en el menjador i les extraescolars que es realitzen en el centre és el català, exceptuant l'extraescolar d'anglès en què la llengua vehicular serà l'anglès.

Els monitors d'aquestes activitats són els responsables de vetllar per tal que s'utilitzi aquesta llengua catalana com a llengua de comunicació i relació.

7.2 Llenguatge no sexista

L'escola fa ús d'un llenguatge no sexista en tota la documentació que genera: comunicació amb les famílies, documents de centre, material pedagògic.

A l'aula també es vetlla per emprar un llenguatge no sexista emprant diverses estratègies per visualitzar la dona a través de la llengua.

7.3 Biblioteca escolar

La Biblioteca escolar és una eina bàsica per potenciar l'aprenentatge de la llengua a l'escola i, més concretament, l'adquisició de la competència lectora de l'alumnat.

Per aquest motiu, a més de les activitats que es duen a terme en horari lectiu, es fan algunes activitats extraescolars amb col·laboració amb l'AFA.

- **Extraescolar de biblioteca:** Dues tardes a la setmana de les 16:30 a les 17:30.
- **Biblioteca de tardes:** La biblioteca roman oberta de dilluns a dijous de les 16:30 a les 18:00 per tal que totes les famílies que ho vulguin en puguin fer ús. Duran aquesta franja es poden utilitzar els serveis amb què compta la biblioteca (serveis informàtics, servei de préstec...)

La col·lecció de la biblioteca inclou els materials següents:

- Materials de consulta: diccionaris i enciclopèdies.
- Materials de ficció (inclou un gran ventall de gèneres: misteris, ficció, fantasia, còmics...)
- Materials de no-ficció: materials de consulta sobre diferents temàtiques (botànica, biologia, geologia, zoologia, enginyeria, música, art...)
- Revistes: Cavall Fort, Cocoter, Petit Sapiens...
- Fons local: materials propis del barri, el municipi o la comarca

7.4 Traductors lingüístics

Des del Consorci d'Acció Social de la Garrotxa ofereixen un servei de traducció i interpretació temporal i gratuït per facilitar la comunicació entre les persones nouvingudes i els serveis públics, especialment en el moment de l'arribada al municipi.

Per poder-ne fer ús cal sol·licitar el servei com a mínim amb una setmana d'antelació.

Darrerament, s'intenta fer ús de famílies de 2a generació provinents d'altres cultures de cara al fet que puguin fer aquest paper de traducció en alguna situació que ho requereixi.

8. Comunicació interna i relació amb l'entorn

La comunicació interna i en relació amb l'entorn (famílies, serveis externs i altres agents de la comunitat educativa) es fa de manera prioritària en català, la llengua vehicular del centre.

- **Comunicacions escrites:** es faran sempre en català acompanyades d'elements visuals per facilitar la comprensió a les famílies no catalanoparlants.
- **Comunicacions orals:** es faran prioritàriament en català. Si una família té dificultats importants de comprensió de l'idioma se li faran els aclariments necessaris en la llengua que convingui (castellà, anglès...)

- **Reunions d'inici de curs:** es faran en català acompanyades d'un suport visual per facilitar la comprensió de les famílies no catalanoparlants. Si alguna família té alguna dificultat de comprensió, en acabar la reunió es faran els aclariments necessaris.
- **Entrevistes inicials amb famílies nouvingudes:** Quan hi hagi una família nouvinguda que no conegui la llengua es farà sol·licitud de traductor. Aquest pot ser un amic/ga de la família, alguna família del centre o bé un traductor procedent de la borsa del Consorci d'Acció Social.

9. La formació i l'acreditació lingüística del professorat

Actualment, el centre participa en el Laboratori de Transformació educativa, una iniciativa del Departament per promoure la innovació i la transformació en els centres educatius de Catalunya.

Durant curs 21-22 s'ha realitzat la formació del Departament ***Els usos lingüístics en l'àmbit educatiu***. Aquesta formació ens ha permès detectar quins han sigut els principals canvis dels últims anys pel que fa als usos lingüístics del centre i, paral·lelament, ens ha donat eines per arribar a acords i establir criteris quant als usos de les diferents llengües presents al centre.

Pel que fa a l'acreditació lingüística del professorat, tot l'equip docent del centre, així com el personal no docent, té la competència lingüística en llengua catalana i castellana requerida per desenvolupar correctament les seves funcions.

Pel que fa a la llengua anglesa, comptem amb dos especialistes d'anglès i tres docents amb perfil AICLE, fet que suposa un total de cinc persones amb una competència lingüística mínima en aquesta llengua de B2.

10. Revisió i actualització del Projecte Lingüístic

La revisió i actualització del Projecte Lingüístic de Centre, s'anirà fent de manera periòdica sempre que es detectin situacions noves que calgui corregir, millorar... o bé adaptar a les normatives i directrius provinents del Departament o bé a través de les respectives inspeccions de centre.

11. Dades sol·licitades per Inspecció, revisió de projectes lingüístics

El projecte lingüístic preveu que el català, com a llengua pròpia de Catalunya, és la llengua normalment emprada com a llengua vehicular i d'aprenentatge?	Pàgines 4, 5 i 11
El projecte lingüístic preveu que el català, com a llengua pròpia de Catalunya, és la llengua d'ús normal en l'acollida de l'alumnat nouvingut?	Pàgina 19 (punt 6.3.5)
El projecte lingüístic preveu un ús curricular i educatiu tant del català com del castellà?	Pàgina 14, 15 i 16 (punt 6.3.1 / 6.3.2)
El projecte lingüístic incorpora criteris exclusivament pedagògics i des d'un abordatge global, integrador i de transversalitat curricular per determinar la presència i el tractament de les llengües oficials?	Sí, només s'han tingut en compte criteris pedagògics a l'hora d'elaborar aquest document.
El projecte lingüístic té en compte la diagnosi de la realitat sociolingüística del centre?	Sí, pàgina 7/8 (punt 3.2)
El projecte lingüístic té en compte els resultats de les proves i avaluacions periòdiques, tant internes com externes, en les diferents etapes educatives?	Pàgina 8 (punt 3.2.1)
El projecte lingüístic evita la utilització de percentatges en l'ensenyament i l'ús de les llengües?	Sí. En cap pàgina del projecte apareixen percentatges en referència a la utilització de cap llengua.